

Bit

MEER PAARD • MEER PASSIE • MEER PLEZIER

VOORLEESBLUNDERS

**'MIJN
OVERLEDEN
PONY
LEEFDE
NOG'**

CENTERPARCS
VOOR PAARDEN

NUMMER 229 • 7/2015 • PRIJS-€ 7,40

WAT MOET IK DOEN ALS MIJN PAARD SCHEEFLOOPT?

Scheeflopen kan vele oorzaken hebben. Van nature zijn eigenlijk alle paarden scheef, in meerdere of mindere mate. Hoe sluit je een medische oorzaak uit? En hoe train je jouw paard zodat hij rechtgericht door de ring gaat?

MIREILLE DEN HOED, REVALIDATIE-TRAINER EN INSTRUCTEUR

“Om te weten wat je moet doen als je paard scheefloopt, is het belangrijk om eerst te weten op welke manier dit gebeurt. Pas dan kun je er correct mee aan de slag. Je paard kan op veel verschillende manieren scheefgaan. Denk bijvoorbeeld aan het ‘niet sporen’. Als het paard ‘spoort’, is de afdruk van de achterhoeven op dezelfde lijn als de afdruk van de voorhoeven. Spoort je paard niet, dan loopt hij scheef. Maar... je paard kan ook perfect sporen en toch scheef zijn. Dit is het geval als het paard niet in verticale balans is. Hij heeft dan meer gewicht op links of rechts. Je paard hangt dan als het ware naar één kant, maar spoort wel! Wil je dit zelf eens voelen? Ga op handen en knieën zitten. Zorg dat je knieën exact in lijn zijn met je handen. En hang dan naar één kant. Je handen en knieën sporen, maar je bent alles behalve in balans!

Je moet eerst voelen wat het paard onder je doet voor je dit kunt corrigeren. Rijd om te beginnen nooit op de hoefslag, maar op de binnenhoefslag of op de zogenaamde ‘kwartlijn’. Dit is de lijn van een hoek naar de A en van de volgende hoek naar de C. Op deze lijn kun je perfect voelen wat je paard doet en heb je zowel naar binnen als naar buiten ruimte om te corrigeren. Ideaal!

Stel dat je linksom rijdt van de H naar de A en je voelt dat je paard aan het eind van de lijn naar links wil gaan. Dan stuur jij hem naar rechts! Uiteraard stuur je hem naar links als hij ervoor kiest om naar rechts te gaan. Deze oefening is natuurlijk niet de oplossing voor alle ‘scheefgaan’-problemen, maar je leert er wel goed door voelen en je leert je paard op eigen benen te lopen en rechtop (in verticale balans) te komen!”

CLAUDI LEIJTEN, DIERENFYSIOTHERAPEUT EN OSTEOPAAT

“Scheefheid bij paarden kan heel veel oorzaken hebben. Vanuit mijn vakgebieden kijk ik naar het bewegingsapparaat en het orgaansysteem. De organen van een paard staan direct in contact met de zenuwverbindingen, die door het ruggenmerg lopen. Wanneer de organen niet goed functioneren – bijvoorbeeld door verkeerde voeding – ontstaat er een disbalans in het ruggenmerg. De organen hebben ook via mechanische weg invloed op de wervelkolom, ze hangen er immers aan vast. Daarnaast kunnen er door uitglijden, vast rollen of na een onhandige sprong uit de trailer ook blokkades in de wervelkolom ontstaan. Scheefheid kan verder ontstaan door artrose, een sterke voorkeursbeweging van het paard door bijvoorbeeld blessures elders in het lichaam of langdurige kreupelheid, door een scheef zittende ruiter of door problemen met zadel en/of hoofdstel. Door middel van een gesprek met de ruiter probeer ik erachter te komen of er een concrete gebeurtenis aan de basis ligt van de scheefheid. De benadering is heel holistisch. Na het vraaggesprek voer ik een aantal fysieke testen uit om blokkades in de wervelkolom, spierspanningen of gewrichten die niet soepel zijn op te sporen. Ik voel de wervelkolom af en kijk naar de stand van de benen en de hoeven. Indien nodig, wil ik de ruiter zien rijden en kijk ik ook naar zadel en hoofdstel.

Veel oorzaken van scheefheid zijn terug te voeren op de wervelkolom. Mijn technieken maken de wervelkolom weer soepel en in balans. Daarnaast geef ik de ruiter oefeningen mee voor naast het paard en eventueel voor tijdens het rijden. Dit varieert van stretchen en het inbuigen van de wervelkolom tot aan- en ontspanning van verschillende spieren. Soms geef ik massage-oefeningen of rijtechnische oefeningen mee. Die zijn vooral therapeutisch: bijvoorbeeld de achterhand laten onderbrengen zonder het paard van voren op te vangen. Tot slot probeer ik ruiters ervan te overtuigen dat het gymnastiseren van paarden niet discipline-gebonden is. Dressuurpaarden kunnen veel baat hebben bij een paar balkjes lopen of een sprongetje. Gewoon om hun lijf los te maken. Van tijd tot tijd even volle bak galopperen in het bos is ook goed voor een paardenlichaam.”

1 VRAAG, 4 OPLOSSINGEN

THEO HANZON, DRESSUURRUITER

"Alle paarden zijn van nature scheef. De uitdaging is om je paard zo recht mogelijk te krijgen. Een paard is rechtgericht wanneer hij op één spoor loopt; wanneer de linkerachterhoef in de lijn van de linkervoorvoet ligt. Dit geldt overigens ook op de volte. Het binnenachterbeen moet in de afdruk van de binnenvoorvoet komen. Een rechtgericht paard moet niet alleen recht lopen op een rechte lijn, maar ook in de buiging rechtgericht zijn. Alleen een paard dat in balans op eigen benen loopt, kan zijn gewicht naar zijn achterhand verplaatsen. Om een paard recht te krijgen, werk ik van het hoofd naar de hals en verder naar de achterhand. Je ziet bijvoorbeeld veel jonge paarden in galop met de achterhand naar binnen vallen. Een verkeerde reactie is om met je been te proberen die achterhand terug naar de hoefslag te duwen. Je loopt dan de kans dat het paard omspringt en overkruist gaat. In zo'n geval plaats ik met twee teugels tegelijk de schouder voor de achterhand. Je vraagt het paard dus van voren een paar passen richting de AC-lijn te wijken. In het begin gaat het jonge paard niet doorhebben wat je bedoelt, dus moet je de oefening herhalen. Je wilt dat je paard steeds sneller met zijn gewicht van die buitenteugel afgaat. Immers, hoe dieper ze in die buitenteugel gaan hangen, hoe meer gewicht ze in die galop op het buitenvoorbeen willen brengen. En je wilt het gewicht juist verplaatsen naar de achterhand. Het allerbelangrijkste is hierbij de controle over de schouder. Alles vóór het zadel controleer ik met mijn teugels, alles achter het zadel met mijn benen.

Vraag ook eens iemand op de grond om te checken of je paard op de volte wel rechtgericht is. En wil je zelf controleren of je paard recht is? Gooi dan op de rechte lijn de teugels los en houd je armen opzij. Begint je paard te zwalken, dan loopt hij nog niet op eigen benen. Gaat hij naar links of rechts, dan is hij niet rechtgericht. Loopt hij netjes rechtdoor en ook nog eens in hetzelfde tempo, dan ben je op de goede weg!"

DR. HANS WILDERJANS, VETERINAIR CHIRURG EN ORTHOPEED

"De 'scheve' paarden die bij ons op de kliniek worden aangeboden, vallen vaak onder de zogenoemde 'poor performance'-paarden. Meestal is er thuis al het nodige behandeld 'op gevoel', maar toch blijven deze paarden beneden hun kunnen lopen. Dan komen wij in beeld. Wij benaderen deze paarden – die meestal vage klachten hebben en af en toe mank of onregelmatig lopen – vanuit een multidisciplinaire, wetenschappelijke achtergrond. Allereerst controleren we of de klachten niet vanuit de ledematen (voor- of achterbenen) komen. We laten ze op de harde en zachte volte lopen, doen buigproeven en voelen aan de benen of er onregelmatigheden te bespeuren zijn. Wanneer de klachten niet uit de voet, kogel, dan wel het sprong- of kniegewricht komen, kijken we naar de hals, rug en het bekken. Veel scheefheidsproblemen zijn terug te voeren op deze regio's. Mankheid heeft in dat geval te maken met uitstralingspijn vanuit het pijnlijke ruggedeelte. Een groot deel van de paarden met scheefheidsproblemen dat in onze kliniek binnenkomt, heeft een probleem in één van de volgende vier regio's: de lage hals-regio, de rug onder het zadel, de rug net achter het zadel of de bekkenregio (SI-gewricht).

Een botscan of gamma-scintigrafie is een ideaal hulpmiddel om problemen in die vier regio's op te sporen. Vaak blijken deze scheve paarden last te hebben van artrose in de wervels, kissing spines of een ontsteking in bijvoorbeeld de brede band, die het bekken en de lage rug verbindt (SI-gewricht). De meeste van deze problemen zijn goed te behandelen. Bij sommige patiënten moet verder gezocht worden en is een neurologisch onderzoek of inwendig onderzoek noodzakelijk. Hart- en longproblemen en/of recuperatieproblemen kunnen aanleiding geven tot prestatievermindering met allerhande vage klachten tot zelfs onregelmatig lopen. Ontstekingen in de rug worden gericht onder echografisch begeleiding behandeld door middel van inspuitingen met lange naalden. Voor het oplossen van bijkomende spierproblemen verwijzen we door naar een paardenfysiotherapeut of -osteopaat. Afhankelijk van de ernst van de aandoening en hoe het paard op de behandeling reageert, kan hij weer op niveau in de sport meedraaien. Soms moet de intensiteit van de trainingen en/of de frequentie van wedstrijden en rijden worden aangepast. Bij oudere paarden adviseren we soms om het wat rustiger aan te gaan doen." 🐾

Bit, aug 2015

Help, mijn paard loopt scheef!

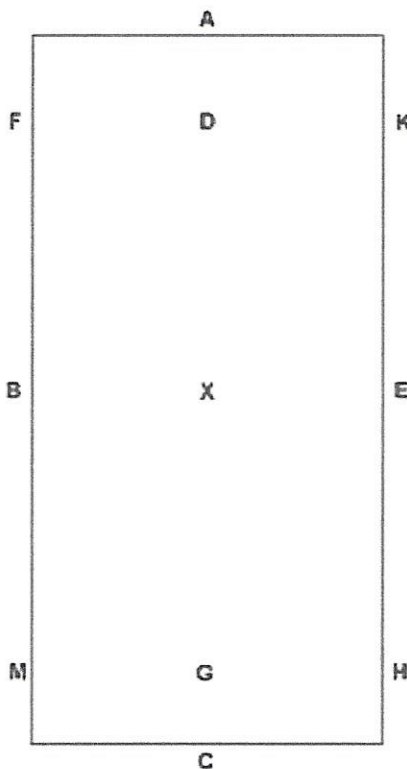
Om te weten wat je moet doen als je paard scheef loopt, is het belangrijk om eerst te weten op welke manier dit gebeurt. Pas dan kun je er correct mee aan de slag!

"Er zijn veel verschillende manieren waarop een paard scheef kan gaan. Denk bijvoorbeeld aan het niet sporen. Als het paard "spoort" dan is de afdruk van de achterhoeven op dezelfde lijn als de afdruk van de voorhoeven. Spoort het paard niet, dan loopt het paard scheef.

Maar het is iets ingewikkelder dan dat. Een paard kan bijvoorbeeld perfect sporen maar TOCH scheef zijn. Dit is het geval als het paard niet in verticale balans is. Het paard heeft dan meer gewicht op links of rechts. Het paard hangt dan als het ware naar 1 kant, maar spoort wel!

Heb je moeite om dit te begrijpen? Ga eens op handen en knieën zitten. Zorg dat je knieën exact in lijn zijn met je handen. En hang dan naar 1 kant. Je handen en knieën sporen, maar je bent alles behalve in balans!

Dus eerst moet je voelen wat het paard onder je doet VOOR je dit kunt corrigeren. Rijd om te beginnen nooit op de hoefslag maar op de binnenhoefslag of op de zogenaamde "kwart lijn". Dit is de lijn van een hoek naar de A en van de volgende hoek naar de C. Op deze lijn kun je perfect voelen wat je paard doet EN heb je zowel naar binnen als naar buiten ruimte om te corrigeren. Ideaal!

Stel de je linksom rijdt van de H naar de C en je voelt dat je paard aan het eind van de lijn zelf naar links wil gaan. Dan stuur jij hem naar rechts! Uiteraard stuur je hem naar links als hij er voor kiest om naar rechts te gaan.

Deze oefening is natuurlijk niet de oplossing voor alle "scheef-gaan" problemen, maar je leert er wel heel goed door voelen en je leert je paard zo op eigen benen te lopen en rechtop (in verticale balans) te komen!"